

Nr. 43 (10586) * 2023 m. birželio 7 d., trečadienis

Kaina - 0,97 Eur

Paba diena

Šiandien – mėnulio pilnatis. Saulė teka 4 val. 45 min., leisis 21 val. 50 min. Dienos ilgumas 17 val. 05 min.

Vardadieniai: šiandien – Lukrecija, Lukrecijus, Radvyda, Radvydas, Ratautė, Roberta, Roheras, Svaja, Svajone, Svajūnas, Svajūnė, rytą – Eigina, Eiginas, Eiginta, Eiginatas, Medardas, Medas, Medilė, Merūnas, Merūnė, penktadienį – Ginta, Gintas, Gintautas, Gintautė, Gintė, Prima, Primas.

Prie pokyčių Prienuose 2p. prisdėda ir investuotojai

„Vadentvarkos srityje dar yra kur tobuleti...“ 3 p.

Namu ūkis 5-6 p.

„Poezijos pavasaris“ neaplenkė ir Šilavoto Davatkyno 8 p.

Etnografinės tapatybės paieškos

Justinas ADOMAITIS

Istorikai ir kalbininkai Balbieriškį ir visą Prienų kraštą linkėdilioti kaip mozaiką: vienoje pusėje – dzūkai, kita – suvalkiečiai. Neseniai paviešinta, jog menama Dzūkijos ir Suvalkijos riba eina Greimų tiltu per Nemuną Prienuose.

(Nukelta į 3 p.)

Balbieriškio kultūros ir laisvalaikio centro darbuotojos Neringa Garmuvienė ir Dalė Zerguskiene savo tautiniams kostiumais reprezentuoja Dzūkijos regioną.

Autorius nuotrauka

Sekminės Veiveriuose

Sekmą (t.y. septintą) savaitę po Velykų švenčiame vieną didžiausių krikščioniškų švenčių – Sekminės. Žemdirbiams ši šventė – ypatinga dar ir tuo, kad, prisimenant seniasias dar iš pagoniškų laikų atkeliausias tradicijas, jų metu garbinama augmenija ir naminiai gyvuliai, daugiausia dėmesio skiriant karvėms.

Ankstyvą Sekminį ryta piemenys išgindavo karves, o jų ragus apkaišydavo beržų šakelėmis ir kitais žalumynais. Tikėta, kad tokios karvės bus ramios, sveikos ir pieningos. Už tai piemenys pelnydavo skanių vaišių. Seimininkės nepagailėdavo nei pyragų, nei kiaušinių. Labai norėjo šią tradiciją atgaivinti ir jau ketvirtą kartą Veiveriuose vykusios Sekminės šventės organizatorai. Tik, deja, kaip apgailestaudamas sakė Prienų ūkininkų sajungos pirmininkas Martynas Butkevičius, nepavyko savam krašte rasti prie žmonių pratusios karvutės. Padendant politikams jos tiesiog išnyko iš vienkiemiu ir mažų ūkelių, o iš didelės fermos karvės prie žmonių neatvesi...

– Karvučių neliko, bet tradicijų kol kas dar niekas iš mūsų neatėmė. Ir neištrins, jeigu mes patys jų neužmiršim, puoselėsim ir dalinsimės su vaikais ir vaikaičiais, o jie jas perduos kitoms kartoms, – sveikindamas Veiverių A. Kučingio meno mokyklos parkelyje susirinkusius vėlesnius žmones ir iš kitų seniūnijų atvažiavusius ūkininkus bei svečius kalbėjo M. Butkevičius.

Jam pritarė ir Lietuvos ūkininkų sajungos pirmininkas Raimundas Juknevičius, Seimo nariai Andrius Palionis ir Kęstutis Mažeika, Lietuvos žemės ūkio rūmų pirmininkas dr. Arūnas Svitkus ir kiti svečiai, džiaugdamiesi Prienų ūkininkų sajungos iniciatyva puoselėti tradicijas, burti draugė ūkininkų bendruomenę, kviečti džiaugtis gyvenimu, mokytis dalintis ir pasidalinti.

Veiveriuose vykusi šventė – viso to paliudijimas. Paliudijimas bendrystės, pasidalinimo, dėmesio vieni kitiems. Šventės dalyviai apžiūrėjo ir kunigo Kazimiero Skučo iniciatyva įkurtą Rimorystės muziejų, galėjo dalyvauti įvairiose edukacijose, konkursuose, žaidimuose, turėjo progos pasivažinėti karietomis, pasimėgauti šventiniu koncertu ir, žinoma, pasivaišinti kiaušiniene, bulviniais blynais, šupiniu, spurgytėmis, sūriu, pyragais ir kitais gardumynais. Tuo, ka patys išaugino, pagamino ir kuo norėjo pasidalinti. O UAB „Pieno tyrimai“ atstovės atvažiavo ir su dovanomis jų paslaugomis besinaudojančių pieno ūkių šeimininkams. Jos buvo skirtos Juozui Lebednykui (Veiverių sen.), As-

Sekminės proga Veiverių Šv. Liudviko bažnyčioje šv. Mišias aukojo kunigai Antanas Mickevičius ir Kęstutis Vosylius kreipdamiesi į žemdirbius ir priimdamai atnašas, kurias atnesė jaunieji ūkininkai, linkėjo žemdirbiams gerų darbų, džiaugtis gyvenimu ir surasti laiko malda.

Konsultavimo tarnybos organizuotame sėklų atpažinimo žaidime sudalyvavo ir Seimo narys Andrius Palionis.

tai Štefanei (Pakuonio sen.), Paulinai ir Aivarui Jonučiams (Stakliškių sen.), Vytautui Lēckui (Birštono sen.) ir Gitai Astrauskienei iš Balbieriškio seniūnijos.

„Gyvenimo“ informacija

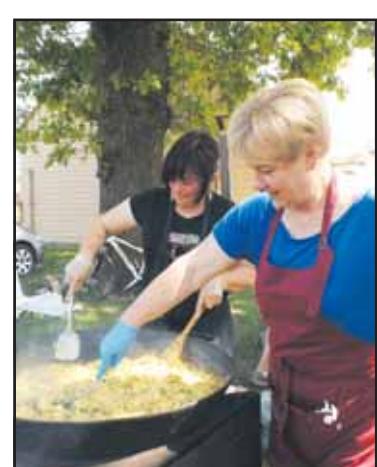
Smagus stakliškiečių būrelis su Jonučių šeima priešakyje.

Svečiai apžiūrėjo Rimorystės muziejuje sukaup tus eksponatus. ↗

UAB „Pieno tyrimai“ padėka – Vytautui Lēckui, Šventėje organizavusiam ir sviesto mušimo edukaciją.

Tradicienės Sekminės kiaušinienės užteko visiems šventės dalyviams.

Šventės akimirkos.

Alytaus profesinio rengimo centrą Sekminės šventėje gražiai pristatė mokiniai ir dėstytojai. Būsimi virėjai Titas ir Deimantas kviečė vaikus čia pat iškepta kiaušiniene, užsukusiems į centro palapinę buvo siūloma susipažinti su centre galimomis išgyti profesiomis, laimėti prizų viktorinoje, nusispalvinti išpjaustyti Veiverių ir Prienų herbus.

Buvo aplankytas ir Veiverių krašto ūkininkų iniciatyva atstatytas paminklinis kryžius, ūkininko Jono Ambrazevičiaus statytas apie 1934 metus.

Prienų ir Birštono krašte vyko pratybos „Tvirtas skydas 2“

Gegužės 29–birželio 4 dienomis Birštono, Jonavos r., Jurbarko r., Kaišiadorių r., Kauno miesto, Kauno r., Kazlų Rūdos, Kėdainių r., Prienų r., Raseinių r. ir Šakių r. savivaldybėse vyko Krašto apsaugos savanorių pajėgų (KASP) pratybos „Tvirtas skydas 2“.

Po KASP savanorių ir nevyriausybinių organizacijų atstovų susitikimo Prienų parapijos Carito namuose.

Iki birželio 2 d. vyko rinktinės štabo ir kuopų valdymo grupių vadaviečių mokymai, o birželio 2–4 dienomis rinktinės atsakomybės rajone buvo organizuotos lauko takinės pratybos. Gyventojai turėjo galimybę stebėti, kaip šviesiu ir tamsiu paros metu ginkluoti kariai judėjo pėsčiomis arba važiavo civiliniu ir kariniu transportu, buvo naudojami imitaciniai šaudmenys, sprogstamieji ir dūminiai paketai.

Siose pratybose kartu su KASP Dariaus ir Girėno apygardos 2-osios rinktinės kariais savanoriais dalyvavo ir Didžiosios Britanijos reindžerių pulko, JAV Pensilvanijos nacionalinės gvardijos ir Norvegijos Home guard padalinių kariai bei Lenkijos teritorinės gynybos pajėgų atstovai.

Kaip teigia savanoriškuų pajėgų atstovai, Tvirtos skydo formato pratybos Savanorių pajėgose organizuojamos ilgiau nei šešerius metus

konkretnaus KASP padalinio – rinktinės atsakomybės rajone, jų metu kariai tobulina bendrų veiksmų koordinavimą, karinių operacijų planavimą ir vykdymo įgūdžius bei stiprina kovinę parengtį.

Pratybos orientuotas i pasirengimą Lietuvos valstybės ginkluotai gynybai, taip pat siekiama treniruoti karius veikti civilinėje aplinkoje. Pratybų treniruoja jamaičių auditorijai teko planuoti ne tik kinetines operacijas, „Tvirtos skydo“ pratybose didelis dėmesys buvo skirtas ir nekinetinių operacijų planavimui visuose nurodytuose rajonuose. Kariai, padaliniuose vykdantys nekinetines užduotis, treniravosi pagal nustatytas procedūras planuoti ir vykdysti įvairias savo srities užduotis. Kariai organizavo susitikimus su vietas institucijų ir organizacijų atstovais, tobulinio

(Nukelta į 3 p.)

Kuriu. Įgyvendinu.
Dalinuosi

Prie pokyčių Prienuose prisideda ir investuotojai

Nemuno krašto miesto perspektyvos traukia ne tik gyventojus, bet ir investuotojus. Vieni pirmųjų Prienų potencialu patikėjusių investuotojų – tai UAB „Windowsa“ įkūrėjai Laura ir Vytautas MITKEVIČIAI, prieš trejus metus Prienuose pradėjė įgyvendinti grandiozinį „Nemuno parko“ projektą.

Pats Vytautas ši projekta vadina kiek anomaliu verslo sprendimui, mat jis („Nemuno parko“) projektas, – aut.p., visų pirma, buvo pagrįstas sentimentais gimtajam Prienų kraštui, o kad idėja virstė realybe, jos sėkmė patikėtų ir kartu versliui vadovaujanti žmuna Laura, Vytautui teko išdėti nemažai pastangų. „Ka dangi mūsų verslas, visų pirma, yra šeimos verslas, turiau pripažinti, jog kone sunkausia buvo susitarti su žmuna Laura. Taip jau yra, kad sentimento yra vyriškos giminės daiktavardis, o logika – moteriškos, tad šiuo klausimu logika ir sentimentas turėjo surasti abu tenkinant kompromisą“, – apie idėją investuoti į gyvenamųjų namų kvartalo statybą Prienuose pasakoja V. Mitkevičius.

Tačiau prieš kiek daugiau nei trys metus neįšnaudotą šio krašto potencialą pastebėjė Mitkevičiai šiandien savo sprendimo nesigaili. Anot Lauros ir Vytauto, Prienų unikalumas slypi Nemuno vingių bei miškų apsuptyje ir strategiškai patrauklioje vietoje. Juk netoli Prienų įsikūrė ir

didieji miestai: Kaunas, Alytus, Marijampolė, už 100 km – Vilnius, o visai šalia – Birštono kurortas. Todėl išskirtiniame būstų komplekse butus išsigijo ne tik kokybę vertinančios prieniečiai, bet ir patogaus gyvenimo ieškantys žmonės iš Kauno, Vilniaus, Klaipėdos ir kitų miestų.

Passak Lauros ir Vytauto, tokia ir buvo pagrindinė idėja – pasiūlyti būstus ir šiuolaikiškumą bei kokybę vertinančiam prieniečiui, ir žmogui, kuris galbūt pavargo nuo šurmulio dideliame mieste, kuris nori būti arčiau gamtos, matyti, kaip keičiasi metų laikai, o po darbo jam nereikia stoveti kamščiuose, nes viskas yra pasiekiamas pėsčiomis ar dviračiu.

„Mažas miestas, visų pirma, suteikia galimybų gyventi patogai ir aktyviai išsiųtruktūrioti socialinį gyvenimą. Be to, mažesniame mieste kuritis visada yra pigiau, kas tikrai aktualūs jaunoms šeimoms.

Prienuose neblogai išvystyta ir sporto infrastruktūra, yra baseinas, žaidimų aikštelių ir parkų, pėsčiųjų dviračių takų. Patogus susiekimas

– pėsčiomis galima pasiekti darželius, mokyklas ir kitas įstaigas. Kaip sako „Nemuno parko“ architektė **Gustė Kančaitė**, Prienai turi viską, išskyrus naujų architektūrą. Iki galo įgyvendinus „Nemuno parko“ projektą ir ši niša siek tiek užspildys“, – apie Prienų patrauklumą jaunoms šeimoms pasakoja drąsios verslo iniciatyvos Prienuose émusis Mitkevičių šeima.

Tikėtina, jog „Nemuno parko“ projekto vystytojai Prienuose pasiliks ir ilgiau, mat baigiant antrąjį iš trijų „Nemuno parko“ statybos etapą, V. Mitkevičius atskleidžia, jog turi minčių ir tolimesnėi plėtrai. „Ap link Nemuno parką yra pastatų ir erdvų plėsti kokybišką infrastruktūrą. Turint aiškią viziją, ką mes norime sukurti, galima rasti ir sprendimus, kaip visa tai įgyvendinti. Bet čia reikalingas ir savivaldos vadovų palaičymas, ir bendra vizija, kokius mes norime matyti Prienus“, – minčių apie ateities planų užuomagzas dalijasi UAB „Windowsa“ įkūrėjai Laura ir Vytautas.

Rimantė Jančauskaitė

Svarbesni Prienų rajono savivaldybės 2023 metų gegužės mėnesio darbai

- Gegužės 3 d. Prienų r. savivaldybės meras A. Vaicekauskas kartu su specialistais lankėsi Išlauže, kur apžiūrėjo renovuojamą bažnyčią, aptarė parko rekonstrukcijos klausimus.

- Gegužės pradžioje Šilavoto sen. nupirktas naujas traktorius. Tai jau šeštasis traktorius rajone, įsigytas iš savivaldybės biudžeto lėšų.

- Gegužės 5 d. meras Alvydas Vaicekauskas pasveikino Jiezno gyventoją **Anelę Norkūnienę**, kuriai Prezidentas Gitanas Nausėda įteikė ordino „Už nuopelnus Lietuvių“ medalių.

- Gegužės 6 d. Prienų Beržyno parke Lietuvos Respublikos krašto apsaugos ministerijai kartu su Prienų r. savivaldybe ir Lietuvos kariuomenė organizavo NATO festivalį „Galingi, nes vieningi!“. Renginio metu pristatyta karinės technikos ir ginkluotės ekspozicija, vyko koncertai, sporto rungtys.

- Gegužės 7–14 d. septynių Prienų rajono mokyklų mokytojų komanda dalyvavo Nicoje vykusiuose „Erasmus+“ programos kursuose „Pažangos vertinimas ir įvertinimas“.

- Gegužės 8 d. meras A. Vaicekauskas pakvietė Prienų r. žiniasklaidos atstovus į spaudos konferenciją, kurios metu pristatė savo komandą, diskutavo apie planuojamus projektus ir darbus naujuoju finansavimo laikotarpiu.

- Gegužės 10 ir 11 d. vyko Šilavoto ir Jiezno seniūnijų ataskaitiniai susirinkimai. Meras A. Vaicekauskas su Savivaldybės specialistais lankėsi seniūnijų apylinkėse, apžiūrėjo kelių būklę, remontojamas Kašonių bibliotekos patalpas, bendravo su gyventojais. Susitikimų metu diskutuota dėl saugumo priemonių kaimų keliuose, autobusų stotelė,

mokinų pavėžėjimo į ugdymo įstaigas ir iš jų, pakelių priežiūros, videntiekio ir kanalizacijos tinklų plėtros.

- Prienuose paskelbtas laivybos sezono atidarymas. MB „Nemuno turas“ vadovas **M. Žiedelis** pakvietė savivaldybių ir spaudos atstovus į konferenciją laive „Algirdas“, kur aptartos sezono naujienos, pristatytas biuras ant vandens ir atnaujintas laivas. Šiais metais planuojama 10 reguliarų plaukimų.

- Gegužės 14–21 d. trijų ikimokyklinio ugdymo, mokytojų komanda dalyvavo Barselonoje vykusiuose „Erasmus+“ programos kursuose „Vaikas pirmiausia: Montessori, Reggio Emilia sistema ir šiuolaikiniai pozūriai į ikimokyklinį ugdymą“.

- Stakliškių ir Balbieriškio seniūnijų ataskaitiniuose susirinkimuose, kurie vyko gegužės 15 ir 17 d., daugiausia diskutuota apie kelių būklę, sunkiasvorės technikos daromą žalą, pralaidų remontą ir naujų įrengimą, netvarkingu kelkraščius bei šaligatvius. Su gyventojais aptartai aplieštų paramą, sodybų, apšvietimo, parkų infrastruktūros, kamerų įrengimo klausimai.

- Gegužės 17 d. įvyko Lietuvos automobilių kelių direkcijai priklausančio tilto per Nemuną apžiūra. Įvertinus atlikus prieštilčio sutvirtinimo darbus, buvo atnaujintas eismas abiem tilto pusėmis.

- Gegužės 19 d. paskelbtai Prienų r. savivaldybės bendruomenės iniciatyvų, skirtų gyvenamajai aplinkai gerinti, projektų idėjų balsavimo rezultatai. Daugiausia balsų surinko ir 2023 m. bus įgyvendinti du projektai – „Skulptūra „Asmenukė“ pri Nemuno“ (Prienuose) ir „Istorinės atminties simbolio-

paminklo 1944–1953 m. Stakliškių krašto partizanams ir jų remėjams atminti pastatymas“ (Stakliškėse).

- Gegužės 19–28 d. vyko Prienų krašto šventė. Organizuoti koncertai, bendra miestiečių vakarienė, edukacijos, konferencijos, mankštос, sporto popietė, akustinis vakaras, sakralinės muzikos festivalis, opera, tarptautinio poezijos festivalio renginys, gyventojų ir svečių eisenai ir daug kitų veiklų.

- Gegužės 24 d. Švietimo ir sporto skyrius kartu su Prienų „Žiburio“ gimnazija organizavo renginį „Tūkstantmečio mokyklų“ programą – Prienų rajono ir Birštono savivaldybėse, kuriami mokyklų, savivaldybės ir socialinių partnerių atstovams bei žiniasklaidai pristatyta TŪM programa ir Prienų r. bei Birštono savivaldybių parengti pažangos planai. Tą pačią dieną Prienų KLC mokslo metus užbaigė Prienų trečiojo amžiaus universiteto lankytajai. 2022–2023 m. universitetą lankė apie 200 žmonių.

- Gegužės 25 d. įvyko Prienų r. savivaldybės tarybos posėdis, kuriame svarstyta 50 klausimų. Daugiausiai Tarybai pateiktų sprendimų susiję su pasikeitusiu Lietuvos Respublikos vienos savivaldos įstatymu. Taryba priėmė 49 sprendimus, nepriimtas – 1.

- Gegužės 26 d. **Aldonai Ruseckaitė** įteikta Prienų r. savivaldybės įsteigta Vinco Mykolaičio-Putino literatūros premija. Apdovanojimas skirtas už romaną „EMMI: Vinco Mykolaičio-Putino gyvenimo moterys“, poeto kūrybos populiarinimą, sklidą, idėjų testinumą ir propagavimą.

- Gegužės 31 d. Veiverių Skausmo kalnelyje įvyko Antano Lukšos 100-ujų gimimo metinių minėjimas.

- Gegužės mėn. Švietimo ir sporto skyrius parengtam „Erasmus+“ 1 pagrindinio veiksmo bendojo ugdymo darbuotojų mobilumo projektu Švietimo mainų paramos fondo sprendimu skirta 110 392 eurų dotacija. Projekto veiklos būs stiprinamas Prienų rajono mokyklų tarptautiškumas ir pedagogų skaitmeninės kompetencijos.

„Vandenvarkos srityje dar yra kur tobulėti...“

Visi žinome, kad mums įprastas vanduo yra gyvybės ir sveikatos pagrindas, būtinis žmogaus organizmui, tačiau retai susimąstome apie tai, iš kur ir kokiui būdu geriamasis vanduo kasdien atsiranda ant mūsų stalo, kas rūpinasi jo sauga ir kokybe. Ši nematomą, bet svarbū darbą atlieka geriamojo vandens tiekėjai, mūsų krašte – UAB „Prienu vandenys“. Pirmame „Gyvenimo“ laikraščio straipsniu ciklo straipsnyje bendrovės direktorius Rimantas IGNATAVIČIUS pasakoja apie tai, kaip bendrovė vartotojams sudaro sąlygas apsirūpinti vandeniu, užtikrina centralizuotai tiekiamo geriamojo vandens tinkamumą vartoti, vykdo vandentiekio tinklų priežiūrą ir plėtrą, rūpinasi, kad susidariusios nuotekos būtų tinkamai tvarkomos.

Padeda spręsti įsisenėjusias problemas

UAB „Prienu vandenys“ centralizuotai geriamuoju vandeniu aprūpina Prienų ir Jiezno miestus bei 20 gyvenviečių, miestuose ir 11-oje gyvenviečių tvarko nuotekas. Iš viso bendrovė teikia paslaugas 7500 vartotojui. Prienų mieste geriamuoju vandeniu ir nuotekomis naudojasi 3684 gyventojai, rajone šiuos patogumus turi 1179 gyventojai, likę vartotojai yra prisijungę arba prie centralizuotų vandentiekio, arba prie nuotekų tinklų. Nuotekų išvėžimo, individualių valymo įrengimų valymo paslauga naudojasi: Prienų mieste apie 400 vartotojų, o rajone – apie 680 vartotojų.

– 2022-ieji buvo itin palankūs bendrovės teikiamų paslaugų plėtrai, vartotojų skaičius išaugo 3 proc. arba 360, vien tik Prienuose, igvendinus parengtus plėtros projektus, prie centralizuotų vandentiekio ir nuotekų tinklų prisijungė 250 gyventojų, – pasakoja bendrovės direktorius **Rimantas Ignatavičius**. Pasak jo, svarbu tai, kad kaimiškose vietovėse nuosekliai atnaujinamas dar koltinių laikų palikimas, nes didžiausios problemos kyla ten, kur vandenvietės nebuvo prižiūrimos, tinklai neremontuojami, paprasčiausiai buvo „nugyventi“.

Naujojoje Ūtoje uždarius vandenvietę ir panaikinus nusidėvėjusius vandentiekio tinklus, buvo iš-

grežtas naujas grėžinys, įrengti geležies valymo įrenginiai, paklotos trasos, po rekonstrukcijos geros kokybės vandeniu gali naudotis 64 nauji vartotojai. Bendrovės vadovo teigimu, panaši situacija buvo susiklosčiusi Balbieriškio seniūnijoje, kur Geruliu, Beržu ir kitų gatvių gyventojai naudojo savo grėžinio vandenį ir skundesi jo kokybe. Atjungus grėžinį nuo sistemos, išplonus vamzdynus ir prijungus juos prie centralizuotų vandentiekio tinklų, buvo sudarytos 34 naujos sutarty su gyventojais. Purvininkuose buvo atnaujinta didžioji dalis trasos. Užuguosteje uždarius seną grėžinį ir sudarius sąlygas gyventojams prisijungti prie bendrovės tinklo, papildomai įvestas vanduo ir kapinėse. Kiek anksciau iš privačių asmenų buvo perimta ir Ašmintos vandenvietė.

Palankesnes sąlygas turi miestiečiai

Pasak R.Ignatavičiaus, ateityje tose gyvenvietėse, kurioms vanduo tiekiamas senais tinklais, jie neprižiūrimi, neremontuojami, problemos tik gilės. Esant tinklų gedimams, nesandariems vamzdynams, patiriami dideli vandens nuostoliai. Kita vertus, jeigu avarija įvyksta nuotekų tinkle, padaroma didelė žala gamtam. Pašnekovo teigimu, ne kartą ištikus panašioms situacijoms bendrovės specialistai neatsisakė pagelbėti gyventojams, juos konsultavo įvairiais klausimais.

UAB „Prienu vandenys“ direktorius R.Ignatavičius.

Visgi UAB „Prienu vandenys“ direktorius negali pasiūlyti greitos alternatyvos su problemomis susiduriantiems gyventojams, dėl nepakankamo finansavimo paspartinti kaimiškų vietovių aprūpinimą bendrovės tiekiamu vandeniu yra nelengva. Kaip pavyzdj R.Ignatavičius pateikia Jiestrakio, Dukurnonių nedideles gyvenvietes, kuriose nėra grėžinė, todėl pirmiausia reikėtų suformuoti sklypus vandenvietėms, įrengti grėžinius bei vandens valymo įrenginius.

Bendrovės direktoriaus teigimu, palankesnes prisijungimo sąlygas turi Prienų miesto gyventojai. Praejudas metais buvo igvendinti centralizuotų tinklų plėtros projektais Dvariuoko ir Paprienės mikrorajonų gatvėse, pasiūlyta galimybė prisijungti naujiems Kauno gatvės ir buvusiems urėdijos teritorijos vartotojams.

Šiemet vykdomi du vandentiekio ir nuotekų plėtros projektais Kranto, Pilės, Sodų, taip pat Valančiaus, Kovo 8 -osios, Liepų gatvėse. R.Ignatavičius svarsto, kad potencialo yra, dar bent 200 miesto gyventojų, šalia kurių individualių namų nutiestos trasos, galėtų naudotis bendrovės paslaugomis.

Gyventojams siūlo išeitį

– Stengiamės sudaryti kuo palankesnes sąlygas naujiems vartotojams prisijungti prie vandentiekio ir ypač tinkamai išvalyti nuotekas, nes statistika rodo, kad centralizuotais nuotekų tinklais visame rajone naujasis nuotekų valymo įrenginiai pastatyti Stakliškėse, Balbieriškyje, rekonstruoti Islaužę. Veiveriuose, Pakuonyje, Vyšniūnuose, Jiezne, Strazdiškėse valymo įrengimai yra senesni, tačiau jie atitinka numatytus nuotekų tvarkymo rodiklius. Tačiau gyvenvietėms, ypač miesteliams, augant, prireiks didesnių pajégumų. Norėtusi, kad visi vandens vartotojai turėtų galimybė išvalyti nuotekas, deja, kai ją pasiūlai, maždaug 30-40 proc. gyventojų reikia primygintai raginti prisijungti prie nuotekų tinklų, – apgailestauja bendrovės direktorius.

Jis primena, kad prisijungti prie centralizuotų tinklų galima trimis būdais: gyventojai tai padaryti gali savo jėgomis, kvestis meistrus arba darbus patikėti bendrovei.

– Dalis gyventojų, ypač vyresnio amžiaus, atsišako jungtis prie jų sklypų atvestų centralizuotų tinklų dėl

finansinių galimybių ar organizacių rūpesčių. Tačiau galima pasirašyti sutartį su UAB „Prienu vandenys“, kuri atliks darbus čia ir dabar, o fiksotą kainą bus galima išsimokėti per penkerius metus. Tokia galimybė jau pasinaudojo maždaug 20 gyventojų. Ir gyventojams jokių rūpesčių, ir mes pritraukiamė naujų vartotojų, – abipus naudą ižvelgia Rimantas Ignatavičius.

Vandentiekio ir nuotekų tinklai viso rajono „nepadengs“...

Kol dar nepatvirtinti finansavimo kriterijai, R.Ignatavičius negalėjo atsakyti į klausimą, kokios yra Prienų rajono gyvenviečių perspektyvos naujuoju finansiniu laikotarpiu gauti lėšų centralizuotų nuotekų tinklų įrengimui.

Jo teigimu, naujuoju laikotarpiu finansavimą ketinama skirti mažesnėms 200-2000 gyventojų turinčioms gyvenvietėms.

– Atliekame namų darbus, seniūnai renka informaciją apie esamą poreikį. I ES fondų lėšas galėtų pretenduoti augančios vietovės: Jiezno miestas, Veiverių, Stakliškių, Pakuonio, Išlaužo miesteliai, kuriuose jau veikia nuotekų valymo įrengimai. Jeigu 50 proc. finansavimas būtų skiriamas nuotekų tinklų plėtrai, bendrovė tokia pačia dalimi prisiđetė prie vandentiekio tinklų plėtrai. Tokios investicijos pasiteisintų, – tuščią pažadą mažiausiomis gyvenvietėmis nedalina bendrovės vadovas, pridurdamas, jog gyventojams, norintiems gyventi civilizuotai ten, kur nėra išvystytos infrastruktūros, pravartu pasvarstyti apie individualių valymo įrenginių statybą. Anot jo, vienkiemiuose iš bėdos gelbsti ir vadinos „duobės“, jeigu tik jos yra sandarios, ir periodiškai atliekama jų priežiūra.

Kitame straipsnyje skaitykite apie tai, nuo ko priklauso požeminio ir UAB „Prienu vandenys“ tiekiamo geriamojo vandens kokybę.

Dalė Lazauskienė

Etnografinės tapatybės paieškos

(Atkelta iš 1 p.)

Administracinių žinyne teigia, jog Prienų rajonas sudarytas 1950 m. birželio 20 d. iš 47 Prienų apskrities apylinkių ir 2 apylinkių iš Marijampolės apskrities.

Menamoje praeityje Balbieriškis priklausė Marijampolės apskričiai, nors dalis kaimų – Antnemunio valsčiu, Alytaus apskričiai. Pušų amžiaus trukusiu sovietmečiu balbieriškiečiai savo prioritetą atiduodavo Dzūkijos sostinei. Ten rasdavo darbus, kur davo šeimas, darydavo karjeras. Vadinamuosis pasodybinius ūkius (karvę, dvi kiaules ir pulkų vištų) turėjė miestelėnai lašinius parduoti veždavo į Alytaus turgų, nors mažus paršelius pirkdavo Prienuose. Rinka dėliojo prioritetus.

Penkiolika metų Balbieriškio kultūros ir laisvalaikio centrui vadovaujanti **Neringa Senavaitytė-Garmuviėnė** šventiniuose renginiuose puošiasi dzūkišku tautiniu parėdu. „Reprezentuoju Dzūkijos regioną“, – tvirtina kultūros specialistė.

Žinomiausio balbieriškiečio **Mykolo Krupavičiaus** teigimu, jo tėvai ir seneliai – „amžinių“ dzūkai. Rašytojas **Juozas Marcinkevičius** pasakojo turintis dzūkišką ne tik pardare, bet ir būdą, o fotomenininko **Stanislovo Žvirgždo** turtis neleidžia abejoti jo dzūkiška kilme. Tautodailininkė, šviesios atminties žinomą audėja **Adelė Kavaliauskaitė-Valkoniene** pagal savo drobių raštus buvo pripažystama kaip atstovaujanti Dzūkijos regionui. Pasirodo, net ir

vardas Adelė būdingas tik dzūkams.

Praejudas amžius Balbieriškis garsėjo meistrais – stalais, krosniu statytojais („mulrioriais“). Dzūkiškas, sudėtingas ir daugiaufunkcės krosnis, vadinamas „namų dvasia“, XX a. stėdė **Juozas Mekionis, Motiejus Zuperka, Tomas Lukoševičius, Juozas Sidaravičius**. Tose krosnyse tilpo vieta kasdienio valgio gaminiui, duonkepė, šildomas suoliukas ir sienelė, užpečkis vaikams. Po Antrojo pasaulinio karo Balbieriškyje pasirodė suvalkietiškos krosnys, vadinamos „mašina“. Duonkepė krosnis išliko, joje ant kopūstlapio buvo kepamos bulvinės tarkuotos bandos, etnografiškai dzūkiškas patiekolas.

Studijuodamas lietuvių kalbą išgirdau terminus „priedžukiai“ (Nemajūnai, Birštonas, Jiezna) ir „pusdžukiai“ (Balbieriškis). Viena iš fonetikos mokslo pradininkų Lietuvoje **Elžbieta Mikalauskaitė** pastebėjo, jog balbieriškiečiai negali priklausyti Suvalkijai, nes neištaria garso „e“, vietoje jo sako „ia“, pavyzdžiui, „Niamunas“ (Nemunas), „aitau“ (eičiau) ir pan. Mokslinkės teigimu, „e“ reikia tarti ištempus lūpas, ką moka tik suvalkiečiai. Vienam įrenginiui įrenginiui susirinkimams namuose iš brigadininko atvežtų skerdenų ruošdavo mėsos patiekalus, o iš bidono puzoniškų išvarytos „naminės“ arbatiškyje virdavo užpiltines su žolelėmis ir prieskoniais.

Man iki šiol keista: miestelyje veikė spirito varykla, jos darbininkai kas mėnesį nemokamai gaudavo po kelis litrus „žalio“ spirito, bet vaidės vartojo naminę. Prisimenu, kaip mama, kolūkio pirmiminko paprašyta, šeštajį XX a. dešimtmetyje kolūkiečių ataskaitiniams susirinkimams namuose iš brigadininko atvežtų skerdenų ruošdavo mėsos patiekalus, o iš bidono puzoniškų išvarytos „naminės“ arbatiškyje virdavo užpiltines su žolelėmis ir prieskoniais.

Iš vaikystės prisimenu, kaip dar

Tai, kas išaugina...

nenumelioruotame Aukštajame Balbieriškyje po rugiapjūtės ar linarūtės darbų miestelio moterys, sedėdamos dvieju arklių traukiamame ilgabrikelyje, nuleista viena „drobyna“, skardžiai, kaip mama sakydavo „paleistais“ balsais, traukdavo liaudies dainas. Skambėdavo laukai.

„Liudies dainos, tautiniai rašai, taikiai identifikuojata gyventojams būdingą regioną, – kalba N. Garmuviėnė, – šiandien tam išlaikti, puoseleti reikia ne tik kultūros, švietimo darbuotojų pastangų. Višuomenė daugiai ypač, vrietinis gyventojas veikiamas bendrinės kultūros, unifikuotų papročių. Sudėtinga vaikų, jaunimo kolektivams subrandinti etnografinę savastį, žinant Balbieriškio kaip dzūkų ir suvalkiečių paribio priklausomybę“.

Pagal akademinį Lietuvos kalbos ir literatūros instituto leidinį „Lietuvos kalbos tarmės“, Balbieriškis, Prienai, Jiezna, Užuguostis, Nemajūnai – vidurio aukštaičiai, Išlaužas, Naujoji Ūta – pietų aukštaičiai. Mums norisi konkretesnio apibūdinimo – pagal gyventojų papročius, kalbos tarp. Išsklausykime, kaip su tuo tarimu garsus „e“ ar „ia“. Liudies dainose irgi užkoduota etnografinę savastį.

„Jau sutemo temela, Nusileido Saulala. Po beržynų vaikščiojau, Bero žirgo ieškojau“, – dviem balsais dainuoja N. Garmuviėnė ir Dalė Zagurskiene iš Balbieriškio kultūros ir laisvalaikio centro. Daina tikrai ne suvalkietiška.

bendravimo igūdžius. Prienuose toks susitikimas su nevyriausybinės organizacijų atstovais buvo organizuotas Prienų parapijos namuose.

Prienų ir Birštono krašte vyko pratybos „Tvirtas skydas 2“

(Atkelta iš 2 p.)

Krašto apsaugos savanorių pajėgos (KASP) rengia karius savanorius Lietuvos Respublikos saušumos teritorijos ginkluotai gynibai, teikia priimanciosios šalies paramą, dalyvauja tarptautinėse operacijose, teikia pagalbą kitoms valstybės ir savivaldybių institucijoms, vykdo kitas funkcijas.

Pajėgos oficialiai įkurtos 1991 metų sausio 17 dieną. Tuomet vadinosi Savanoriškoji krašto apsaugos tarnyba (SKAT). Nuo 2003 metų KASP įėjina į Lietuvos kariuomenės Saušumos pajėgų sudėtį.

Pajėgose tarnauja apie 5000 karių savanorių – pagal kario savanorių sutartį savanoriškai įsipareigojus karui prievolininkų, atliekančių nenuolatinę karui tarnybą. Kovinio rengimo pratybos kariams savanoriams vyksta apie 30 dienų per metus, dažniausiai savaigaliais, todėl savanoriai sudegina tarnybą kariuomenėje ir civilinę veiklą – darbą ar studijas.

„Gyvenimo“ informacija

Gyvenimas – šeimai apie sveikatą

Alergija saulei: kuo ji pasireiškia ir kaip apsaugoti? (I dalis)

...Kasdien šiltesnių dienų ir saulės spindulių vis daugiau. Tačiau ne visiems saulėtė yra „draugas“. Kada įtariama, kad esate jautrus saulei, kas provokuoja odos pažeidimus? Apie tai kalbinu Lietuvos sveikatos mokslų universiteto profesorę, gydytoją alergologę dr. Eglę VAITKAITIENĘ.

– Kokie veiksnių didina riziką patirti saulės alergiją?

– Alergija saulei (fotodermatozė) yra odos reakcija į saulės spindulius. Alergijos pobūdis priklauso nuo odos jautrumo bei buvimo saulėje trukmės. Jautrumas saulės spinduliams priklauso nuo daugelio veiksnių. Turintys šviesesnę odą, prigimtiniai blondinai, rausvaplaukiai yra jautresni saulės spinduliams. Pastarųjų odoje mažesnis melanino kiekis, – tai natūrali apsauga nuo saulės.

Turintys jautrią odą (I ar II tipas pagal Fitzpatrick'o skale) taip pat dažniau patiria odos reakcijas į saulę. Veikia ir paveldimumo faktorius: jei šeimos nariai, artimieji yra alergiški saulei, tikėtina, šią problemą turėsite ir jūs.

Sergant létinėmis ligomis (odos baltme, odos ir akių albinizmu, feniketonurija, aktinitine keratoze, vėžiu) sutrinka melanino apsauga, tai provokuoja alergiją saulei. Beje, buvę stiprūs saulės nudegimai taip pat didina jautrumą saulei.

– Kokie būdingi bérinių tipai?

– Saulės spinduliu sukelta eritema (polimorfinė šviesos eritema) – labiausiai paplitęs alergijos saulei tipas. Oda parausta, sudirgsta, išberiama mažomis pūslelémis. Bérinių atsiranda atvirose kūno vietose: krūtinėje, kaklo, rankų srityje, veide.

Odos dilgčiojimas – tai reakcija į labai aktyvius saulės ultravioletinius B (UVB) spindulius. Būdingas paraudimas, niežulys, deginimas.

Saulės urtikarija – saulės spinduliu sukelta dilgėlinė.

Šviesos alergija arba fotodermatozė apima skirtinges odos reakcijas į saulės spindulius. Tai galimai susiję su vartojamais vaistais, odos tepalais, genetiniu polinkiu.

– Kodėl žmonės tampa jautrūs saulės spinduliams?

– Asmenys gali tapti jautrūs saulės spinduliams dėl įvairių priežascių. Tai daro įtaką genetiniai, aplinkos, imuniniai veiksnių, vartojami vaistai, cheminiai dirgikliai, su kuriais žmogaus oda kontaktuoja buvimo saulėje laikotarpiu ar iki jo. Tada sutrinka imuninė organizmo tolerancija saulės spinduliams, ko anksčiau tarsi nebuvo. Kiekvieno žmogaus atvejis skirtinas, nulemtas individualių veiksnių.

– Kokie vaistai ar maisto papildai gali išprovokuoti alergiją saulės spinduliams?

– Taip, kai kurie vaistai, papildai gali padidinti jautrumą saulės spinduliams, sukelti alergiją nuo saulės. Paminėsiu keletą vaistų grupių, kuriuos derėtų išidėmėti ir juos varojant nesideginti saulėje. Tai – *antibiotikai ir jų tepalai* (tetraciklinai, fluorochinolonai ar sulfonamidai), *priesūzdegiminiai vaistai ir tepalai* (ibufenas, dikiolenkas) gali padidinti jautrumą saulės spinduliams), *retinoidai* (dažnai vartojoamas jaunatiniam spuogams gydyti isotretinoinas – accutane ar tretinoinas), *diuretikai* (hidrochlorotiazidas), *vaistazolės ir jų papildai* (jonažolė, ženšenis, ežiuolė ir kt.).

– Paminėkite, prašau, maisto produktus, kurių derėtų vengti degi-

„Efektyviausia profilaktinė priemonė nuo saulės alergijos – vengti aktyvių saulės spindulų poveikio“, – primena LSMU Medicinos akademijos profesorė gydytoja alergologė dr. Eglė Vaitkaitienė.

nantis saulėje?

– Atkreiptinas dėmesys į citrusinių vaisių vartojimą. Citrinos, apelsinai, greipfrutai gali turėti fototoksinių medžiagų, tokios, kaip furokumarinai. Jų yra ir krienuose, garstyčiose, kai kuriuose alkoholiniose gėrimuose.

Kai žmogus vartoja citrusinių vaisių ar geria jų sultis, oda gali tapti jautresnė UV spinduliams. Tai didina saulės dilgėlinės riziką.

Žalioji arbata (joje katechino grupės antioksidantai), saldžios bulvės (turi fototoksines medžiagos psoraleno), prieskonai (kmynai, čiobreliai, ciberžolė ir pan.) gali padidinti jautrumą saulės spinduliams ir sukelti fotosensibilizaciją.

– Dėkui už naudingą ir įdomų pokalbi.

Veronika Pečkienė

SPRENDIMAI, PRIIMTI BIRŠTONO SAVIVALDYBĖS TARYBOS 2023 M. BIRŽELIO 1 D. POSĒDYJE

Eil. Nr.	Sprendimo numeris	Sprendimo antraštė
1	2	3
1.	TSE-110	Dėl biudžetinės istaigos Birštono miesto tvarkymo tarnybos 2022 metų veiklos ataskaitos
2.	TSE-111	Dėl viešosios istaigos Birštono pirminės sveikatos priežiūros centro 2022 metų ataskaitų tvirtinimo bei 2023 metų ataskaitų audito atlikimo
3.	TSE-112	Dėl Birštono savivaldybės bendruomenės sveikatos tarybos sudarymo
4.	TSE-113	Dėl 2017 m. liepos 19 d. Birštono savivaldybės materialiojo turto panaudos sutarties Nr. DPS-56 / 1DPS-2040-(4.27.) nutraukimo ir Birštono savivaldybės tarybos 2017 m. balandžio 24 d. sprendimo Nr. TS-68 „Dėl materialiojo turto per davimo biudžetinei istaigai Birštono miesto tvarkymo tarnybai“ priedo pakėtimo
5.	TSE-114	Dėl Birštono meno mokyklos teikiamu paslaugų kainų patvirtinimo
6.	TSE-115	Dėl didžiausio leistino pareigybų skaiciavus Birštono meno mokykloje patvirtinimo
7.	TSE-116	Dėl atlyginimo dydžio už Birštono meno mokykloje teikiamą formalųjį švietimą papildantį ugdymą, neformalųjį vaikų ir suaugusiųjų švietimą nustatymo
8.	TSE-117	Dėl 2018 m. vasario 5 d. laidavimo sutarties Nr. (11.18.)-IS-036 pakeitimo
9.	TSE-118	Dėl kai kurių Birštono savivaldybės tarybos sprendimų pripažinimo netekusiais galios ir eksploatavimo sutarčių nutraukimo
10.	TSE-119	Dėl Birštono savivaldybės būstų ir socialinių būstų nuomas mokesčių dydžių nustatymo
11.	TSE-120	Dėl pritarimo Birštono muziejaus projektui „Birštono muziejaus aktualizavimas jų pritaikant kultūrinėms reikmėms“
12.	TSE-121	Dėl Birštono savivaldybės tarybos 2017 m. spalio 27 d. sprendimo Nr. TS-202 „Dėl darnaus judumo Birštono mieste plano tvirtinimo“ pakeitimo
13.	TSE-122	Dėl Birštono savivaldybės atsinaujinančių išteklių energijos naudojimo plėtros veiksmų plano iki 2030 m. išgyvendinimo tvarkos aprašo patvirtinimo
14.	TSE-123	Dėl Birštono savivaldybės tarybos 2021 m. gruodžio 16 d. sprendimo Nr. TSE-204 „Dėl saugotinų želdinių kirtimo, kitokio pašalinimo iš augimo vietas ar intensyvaus genėjimo leidimų išdavimo ir prašymų dėl želdinių atkuriavimosios vertės kompensacijos dydžio perskaiciavimo nagrinėjimo ir sumokėtos želdinių atkuriavimosios vertės kompensacijos grąžinimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ pakeitimo
15.	TSE-124	Dėl Birštono savivaldybės tarybos 2022 m. kovo 24 d. sprendimo Nr. TSE-62 „Dėl Birštono savivaldybės želdynų ir želdinių apsaugos, priežiūros ir tvarkymo komisijos sudarymo ir jos nuostatų patvirtinimo“ pakeitimo
16.	TSE-125	Dėl Birštono savivaldybės tarybos 2017 m. kovo 24 d. sprendimo Nr. TS-41 „Dėl biudžetinių ištaigų, kurių savininkė yra Birštono savivaldybė, vadovų darbo apmokėjimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ pakeitimo
17.	TSE-126	Dėl Birštono savivaldybės tarybos 2016 m. lapkričio 25 d. sprendimo Nr. TS-181 „Dėl Birštono savivaldybės administracijos struktūros ir etatų skaičiavus nustatymo bei kai kurių tarybos sprendimų pripažinimo netekusiais galios“ pakeitimo
18.	TSE-127	Dėl Birštono savivaldybės studijų rémimo fondo tarybos sudarymo
19.	TSE-128	Dėl Birštono savivaldybės jaunimo reikalų tarybos sudarymo
20.	TSE-129	Dėl pritarimo Birštono savivaldybės administracijos dalyvavimui iš prieglobščio, migracijos ir integracijos fondo priemonės „Pagalba ekstremaliosios situacijos atveju“ lėšų finansuojamame projekte „Pabėgelių iš Ukrainos priėmimas ir ankstyva integracija“
21.	TSE-130	Dėl Birštono savivaldybės seniūnaičių rinkimų tvarkos aprašo patvirtinimo
22.	TSE-131	Dėl Birštono savivaldybės tarybos veiklos reglamento redakcinės komisijos sudarymo
23.	TSE-132	Dėl bendradarbiavimo sutarties su viešaja ištaiga Kauno kolegija pasirašymo
24.	TSE-133	Dėl Birštono savivaldybės tarybos kaimo rémimo komisijos sudarymo

Naudingi patarimai

Mankšta po valgio

Tikra tiesa, kad sočiai pavalgiai nederėtų gulinėti ant sofos, žiūrėti televizorių ar naršyti socialiniuose tinkluose... Anaiptol... – judėkite!! Maistas geriau virškinamas, kai pavalgę (ypač sočiai) einate pasivaikščioti, o dar geriau – jei padarote trumpą mankštelę. Tai itin naudinga žmonėms, turintiems virškinimo problemų...

Jūsų jautrus skrandis? Sergate žarnyno ar virškinamojo trakto ligmais? Gal dažnai užkietėja viduriai? Tada derėtū tuoju po valgio atlkti 5–6 nesudėtingus pratimus, kurie gerina žarnyno veiklą, stimuliuoja virškinimą, padeda pasišalinti dujoms ir pan.

Pratimai

- Gulint ant nugaros pakelti dubenį – įkvėpti, o dubenį nuleidžiant – iškvėpti.
- Gulint ant nugaros kojos ištiestos. Rankos ištiestos virš galvos. Pritraukiate abi kojas prie krūtinės, ją apkabinate rankomis ir palaikote 3 s.
- Gulint ant nugaros kojos ištiestos. Rankos ištiestos virš galvos. Tada pritraukiate abi kojas prie krūtinės, ją apkabinate rankomis ir palaikote 3 s.
- Gulint ant dešiniojo šono vieną koją sulenkti, kitą koją ištiessti ir pakelti į viršų. Kvėpuoti laisvai. Tą patį atlkti gulint ant kairiojo šono.
- Eiti aukštai keliant kojas. Kvėpuoti laisvai.

P. s. kickvieną pratimą kartokite 3–5 kartus. Sėkmės!

Konsultavo Prienų ligoninės kinziterapeutė Neringa Zavadzkienė

Arbata nuo dujų pūtimo

Sumaišykite pankolio, ramėlių, kmynų ir pelyno žolių mišinio, kad jo bendras tūris būtų apie 2 šaukštus.

Vieną arbatinį šaukštelių mišinio užplikykite stikline vandens ir palaikykite uždengus 10 minucių.

Profilaktiškai nuo šio negalavimo galima gerti po 1 arbatos stiklinę prieš valgi.

Jei labai pučia vidurius, išgerkite šios arbatos dvi stiklines prieš valgi.

Veronika Pečkienė

Namu ūkis

Birželio mėnesio priminimai

Štai ir išokome į vasaros ratus, o kur jais lėksime ir dardėsime – kiekvieno planuose ir svajonėse. Bet, va, jei tu užkietėjės sodininkas, daržininkas ar gėlininkas, vasarą tikrai praleisi čia, savo pamiltuoje šalelėje. Negi paliksi išpuoselėtus gėlynu ar sodą likimo valiai pačiu šilčiausiu ir gražiausiu metų laiku? Saulėgrža, Joninės, Rasos... Ilgos dienos ir trumpos šviesios naktys... Ech ta vasara, vasarė!

Mėnulio kalendorius: pilnatis – 4 d., delčia – 10 d., jaunatis – 18 d., priešpilnis – 26 d.

Geriausios mėnesio dienos: 5, 6, 9, 12, 13, 16, 20, 23, 27, 29.

Prasčiausios: 1, 2, 7, 14, 21, 25, 26, 28.

Birželio 13–šv. Antanas, Šienapjūtės pradžia, 21 d. – Vasaros saulėgrža, 24 d. – Joninės, Rasos šventė, Kupolinės, 29 d. – šv. Petras ir Povilas.

Sodininkui...

Nuolat pakalbame apie mulčiavimą, įvairius jo būdus. Tačiau jei vis dar abejojate apie jo naudą ir nesate jo šalininkas, tiesiog pasvarstykitė už ir pries. Visų pirma, vasarą mulčas stabdo piktžolių augimą. Padeda išvengti dirvos erozijos. Sumažina ir rūpestį dėl laistymo, nes mulčas gerai sulaiko drėgmę dirvožemyje, neleidžia perdiržti, palaiko vienodą dirvožemio temperatūrą.

Mulčas apsaugo nuo kenkėjų, o organinis mulčas ilgai nenui tiesiog virsta papildoma maisto medžiaga, gerina dirvožemį. O kiek daug medžiagų galima tam panaudoti: spiglius, kankorėžius, nupjautą žolę, pjuvenas, šiaudus, lapus, žievę, durpes, kompostą ir net senus laikraščius.

Takeliams, gyvatvorėms ar dekoratyviniams želdynams pagražinti naudojamas neorganinis mulčas: žvyras, skalda, smulkinta guma, keramzitas ir kt.

Verta prisiminti, kad lengva ir smėlėta dirva mulčiuojama 10 cm sluoksniu, o sunkesnė ir molinga – apie 5 cm sluoksniu.

Vienas iš didesnių mulčiavimo privalumų yra ir tai, kad jis suteikia sodui ar gėlynui estetinį vaizdą.

Gegužę raginome gausiai laistyti jaunus ar nesenai pasodintus vaiskrūmius, vaismedžius. Ar reikia tą daryti vasarą? Jei orai karštū, tikrai verta laistyti. Tačiau jeigu vienu kitu laistytuvu žadate padėti šiemas augalams, tai neverta ir pradėti. Per karščius vienam vaismedžiui reikia supilti apie dešimt kibirų vandens kartą per savaitę. Jei neturite tokios galimybės, žinokite, kad vaismedžiai prisitaiko prie klimato ir tikrai kažkaip išvers. O džiūstantys lapai ar byrantys užmegztį jauni vaisiai gali byloti apie visai kitas bėdas – kenkėjus, ligas.

Gal jūsų vaisius graužia vaseždžiai? Gerai apžiūrėkite ir jei ant mažų obuoliukų pastebėsite skylutes parudavusias kraščiuais – taip ir yra. Taip atsitinka, jei vaismedžių nepurškiate nuo vaisėdžių. Kartais vaisiai byra nuo didelių karščių ar tiesiog todėl, kad jų per daug užmegzta.

Jei jūsų sode karaliava lapuočiai, tuomet darbelio genėjant nepritrūks ir vasarą. Karpyti būtina ir galima tuos augalus, kurie tinka žaliosioms gyvatvorėms: bukus, alyvas, kaulenius, ligustrus, karanegas, buksmedžius. Dar dažniau reikėtų paremti medlievas, amorfus, lekėčius, lazdynus, antraip pro suvešėjusius ir nepraeisite. Atsiminkite, kad vasarą šie augalai greitai užsigydo žaizdas. Birželis geras laikas geneti klevus, beržus, liepas,

Iškirpkite ir plonus vijoklinių augalų (raganių, sausmedžių, vynvyčių) ūglius. Pagenėkite visterijas.

(Nukelta į 6 p.)

Pašnekėsiai

Skalsos ir sveikatos...

Akies krašteliu pastebėjau, kad marti kažkaip atidžiai apžiūrėjo atvežtą lauktuviems varškės sūri, patikrino vartojimo terminą. Jau norėjau sakyti – vaikeli, sūriui viena kita diena negalioja. Va, pabarstai druskyste, padedi, kad apdžiūtū, ir viskas gerai. Na, bet dėl visa ko ir pati šiyr apžiūrėjau... Ne naminis, ir ne naminis, jau ir skonis ne tas. Tuo sutarkavau, kiaušinuką, mėtų lapelį, druskystės ir visas puodas skanių ir dailių virtinukų pusryčiams! Sukirtom iki paskutinio. Ta pačia proga šnektelejom apie tai, kaip svarbu laiku išgelbėti maistą, kad netekyt išmesti, ir apie tai, kaip jų išradinai laikydavo ir saugodavo mūsų maimos, močiutės. Ir tik jau vėliau kalendoriaus lapelyje perskaičiau, kad – šiandien, birželio 7-ają, minima Pasaulinė maisto saugos diena. Nebuuau apie tokią girdėjusi, tai pasidomėjau plačiau. O jū imta minėti nuo 2018 metų Junginių Tautų Generalinės asamblejos iniciatyva, siekiant stiprinti maisto apsaugą. Netrukus šią iniciatyvą palaikė ir Pasaulio sveikatos organizacija ir paragino visas šalis narei puoselei saugaus maisto iniciatyvas – nuo saugaus auginimo, saugaus maisto verslo, gerosios praktikos pasidalinimo ir mūsų pačių, vartotojų, atsakomybės sveikai ir saugiai maiintis.

Pastaraisiais metais tikrai pradėjome žūrėti ne vien tik į produktų kainas, kad ir kaip tai bebūtū aktualu. Daugiau dėmesio skiriame produkto kokybei, pasidomim, kur

ir kaip jis pagamintas, kokia jo vertė. Praūžus pandemijai, noras darže užsiauginti sveikų ir ekologiškų daržovių šeimai nenuslopo, gal tik dar labiau įgavo tokį lengvą pagreitį. Jau ir balkone ar terasoje, žūrėk, gražiame vazone agurkas ar pomidorų daigas stiebias, prieskoniniai žalumynai bujoja, braškės ar žemuogės sirpsta.

Protinai ir išradinai išmokome derlių saugoti ir išlaikyti, apdrooti, užšaldyti. Nebelenktyniaujame su kaimyne, kuri daugiau stiklainių žiemai prisikrovė į lentynas, kad nereikėtū vėliau tyliai jų išmesti. Vaisiai ir daržovės ant mūsų kasdieninio stalo tapo įprasta. Dar smagiau, kai anūkai sulenda į šilauogių krūmą ir ten, linksmai čiauškėdami, šviežias uogas lesijo, ar kokį agurkėlį lysejė nusiraškę su medium sukramsonoja. „Maistas turi

būti kaip vaistas“, – mėgdavo sakyti šviesaus atminimo vegetarė ir mokslininkė Ksavera Vaištarienė. Ir ji buvo teisi.

Bet, va, negaliu išverti ir nepasibėdoti... Siomis dienomis nuskambėjės skandalas apie pasenusių produktų gabenių ir platinimų mūsų šalies prekybietėse tiesiog pribloškė, atėmė žadą: ko dar prasimanysime norėdami pralobti, prisikrautti nedorai turtų, ką dar baisesnio galima sugalvoti, kaip rizikuoti savo žmonių sveikata, gerove? Ką jau ten kokiems pieštukams ir benzinui išleistas vienas kitas tūkstantėlis eurų... Mano žilstelėjusiai galvai jau sunku susivokti, kas dedasi šiame pasalyje. Gal geriau gržkime į vasarą... Šiltos, saulėtos, linksmos ir sveikatingos linkėdama,

Jūsų Augustina

SKANAUS!

Nuolat girdime, kaip svarbu yra sezonių mityba – suvartoti kuo daugiau tuo metu užaugintų daržovių ir vaisių, nes visa maistinė vertė tuo metu yra pati didžiausia ir naudingiausia, o skonis – sodrius. Iprotis vartoti kuo daugiau vaisių ir daržovių padės išvengti ir daugelio nepageidaujamų skrandžio, žarnyno, širdies ar kraujagyslių ligų.

Svogūnų laiškai – į pyragėlius

Reikės tešlai: 2 kiaušinių, 1–2 šaukštų gretinės, šaukšteliu sodos (jų būtinai „nugesinkite“) ar kepimo miltelius, žiupsnelio druskos, miltų (tešla kaip virtiniam).

Idarui: svogūnų laiškų nemažo ryšelio, 1 kiaušinio, druskos, riebalų pakepinkimui.

Idarui laiškus pakepinkite ant aliejaus ar gi viesto. Užpilkite išplaktą kiaušinį ant pakepinkių svogūnų ir dar pakepkite, kad kiaušinis „surištu“ svogūnus.

Iškočiokite plonai tešlą, išspauskite apskritimus ir idėjė šaukšteliu įdarai gerai užspauskite kraštus, užraiptykite. Kepkite keptuvėje aliejuje, kol gražiai apskrus.

Šie pyragėliai – puikus ir sotus užkandis.

Ridikėliai – užtepėlei

Reikės: ryšelio nuplautų ridikelių, 250 g varškės, 150 g natūralaus jogurto, šalavijo lapelių, druskos, pipirų, trupučio citrinos sulčių.

Ridikelius sutarkuokite burokine tarka. Varškę ištrinkite su jogurtu, idėkite pakapoto šalavijo, sudėkite ridikelius, paskaninkite druska, citrinos rūgšteli, pipirais. Skanu su pilno grūdo duona. Apiberkite, jei megstate krapais ar kitais žalumynais. Štai jums ir vitamininingas užkandis!

Rabarbarų stiebai

Nors rabarbarus labiau vartojame saldiems desertams gaminti, reikėjų įprasti nuluptų ju stiebelių padėti prie užkandžių. Skanu pamirktyti cukruje, meduje. Laikyti rabarbarus geriausia šaldytuve. Prieš tai neplaukite, geriau išsilaišo sausis, apie savaitę. Apvytusių pamerkite į šaltą vandenį su ledukais, atsigaus.

Rabarbaruose gausus antioksidantų, turinčių antibakterinių, priešuždegiminių ir priešvėžinių savybių. Padės esant padidėjusiams cholesteroliui, širdies ligoms, diabetui.

Nenaudokite rabarbarų lapų – jie nuodingi!

Rūgštynių pagardas prie leistų kiaušinių

Reikės: 80 g jaujanų rūgštynių, kelių svogūnelių su laiškais, 1 salotinio agurko (300g), šaukštuo margarino, 1 šaukšteliu medaus, 1 šaukšteliu švelnių garstyčių, žiupsnelio baltųjų pipirų, 1 indelio riebaus jogurto, 1/8 l

grietinėlės, 2 šaukštų smulkintų krapų, 2 l vandens, šaukšteliu druskos, 2 šaukštų acto, 4 kiaušinių, 4 riekelius baltos duonos.

Rūgštynes perrinkite, nuskabykite kotelius, nuplaukite, nuvarvinkite ir supjaustykite. Agurką sutarkuokite nuplautą, bet neluptą. Ištrypkite margariną ir jame pakepinkite paruoštus – nuplautus ir susmulkintus svogūnelius. Paskui suverskite ir rūgštynes, pamaišydami šutinkite apie 5 minutes. Atvésinkite, sumaišykite su tarantu agurku, druska, medumi, garstyčiomis ir pipirais. I mišiniu iplakite jogurtą. Grietinėlę standžiai išplakite ir sudėkite į tyre, Atsargiai pamaišykite, apiberkite krapais.

Užvirinkite vandenį su actu. Kiaušinius atsargai po vieną muškite į stiklinę ir iš lėto leiskite į lėtai kunkliuojantį vandenį. Tęgul suleidus užverda, tada nukelkite puodą ir palikite 5 minutėms. Tik tada išgrriebkite kiaušinius. Tuo metu paskrudinkite duoną, kiaušinius dėkite ant riekelius, pagardą patiekite šalia, atskirai.

Nebrangu, skanu, įdomu, todėl verta paméginti – užtruksite pusvalandį.

Saugi iškyla – šviežias maistas

Vasarą su visa šeima dažnokai išsirošiame į trumpos ar ilgesnę iškylą. Tai kaip apsieiti be gardžių užkančių ar kitokio maisto gamtoje, kai pasivaikščiojus ar išsimaudžius apetitas tampa kaip vilko. Jei dar yra mažesnių dalyvių, tai užkančių prireikia daugiau ir įvairiausius. Susimetę maistą į šaltkrepšį ir visą dieną iki vakaro iš ten įtraukdami tikrai nebūkime garantuoti, kad jis šviežias ir kad ten kas nors nesugedo ar neprarūgo.

Geriausia jau iš namų reikėtų atsisakyti imti greitai gendančius ar trumpo galiojimo produktus, kaip antai pieno ar žuvies. Atsiminkite, kad net ir sultys aukštesnėje kaip 25 laipsnių temperatūroje greitai ima gesti, rūgti.

Pabuvę sauleje genda ir iš karto nesuvalgyti produktai, sudėti atgal į krepšius dar greičiau genda. Būkite labai atsargūs su produktais, kurie yra pakuotėse – atidare gerai apžiūrėkite, ar nėra kvapo, nepasikeitus spalva ar skonis. Šviežius suvartokite pirmiausiai.

Priminimas! Visuomet turėkite išvykoje anglukų ar kitokių virškinimą pagerinančius vaistus. Neatsargiai vaidindamiesi neapkartinkite sau pramogos.

Birželio mėnesio priminimai

(Atkelta iš 5 p.)

Jei norėsite pagerinti vilkdalgiamas salygas, palikite šį darbą rugpjūčio mėnesiu. Vėliau pasodinti šaltą rudenį sunkiai prigis. Kero dažlis sodinkite taip, kad lapų vėduoklė būtų atsukta į pietus. Šakniastiebių dalinkite į 4 cm atpjovas su 2–3 augimo pumpurais kiekvienoje ir sodininkite į griovelius.

Po žydėjimo nepamirškite vilkdalgijus patrėsti, tik dabar jau nebe duodame jiems azotinių trąšų, o tik kalio ir fosforo su mikroelementais. Azotinės trąšos sukelia šaknų pupvinį. Pirmą kartą paprastai juos tręsiame ankstį pavasarį tik nutirpus sniegui kompleksinėmis trąšomis su mikroelementais. Geriausia, kai jose kalio yra du kartus daugiau negu azoto, o fosforo – per viduri. Antrą kartą tomis pačiomis trąšomis palepiname augalus prieš pat žydėjimą.

Dabar pats laikas nužiūrėti pas ką ir kokie vilkdalgiai pražydo. O tuomet jau galima užsipažinti iš draugų ar kaimynų šaknų mainymui, dauginimui. Žiūrėk, neučia jau ir visa kolekcija sode šių gražuolių.

Daržininkui...

 Birželis, tai tokis daržininkų laikas, kai vieni išsigudrina jau ragauti pirmajį derlių, o kitieji – tai daržovių sėjos ir daigų sodinimo finišas. Nuo senovės iprasta, kad prazdžius rugiams (5–17 d.) ar papras-tajam erškėciui (7–22 d.) sodinami visų šilumamėgių (pomidorų, paprikų, moliūgų) daigai.

I pabaigą jau ir vėlyvųjų kopūstų sodinimo laikas, paskubėkite. Dar kelias dienas galima sėti burokelius, morkas, skirtas laikymui žiemai. Paperkite ir vėlyvųjų salotų, ridikų, dar spės užaugti ir antras žiedinių kopūstų derlius.

Morkų daigus pirmą kartą retinkite 2–3 cm, ridikų, burokelių, griežčių,

ropių – kas 5 cm, o vėliau – kas 10 cm. Kai pradeda formuotis žiedinių kopūstų galvutės, uždenkite palenkdami ir įlauždami lapus.

Jei auginate šparagus, atsiminkite, kad jie pjaunami tik iki birželio 10 dienos pirmaisiais auginimo metais, o senesni – iki Jonų, birželio 24-osios. Jau greitai baigsis ir rabarbarų skynimas – jiems reikia sukaupti maisto medžiagas kitų metų derliui.

Apžiūrėkite braškyną – nuo stiprių ir sveikų kerelių leiskite ūsams augti, jei ruošiatis pasidauginti kerelei, pasižymėkite tokius kerelius. Kitus, nereikalingue ūsus – išskabykite.

Agurkų ir pomidorų augintojams taip pat nuolatinis rūpestėlis – skabyti ir laužyti šoninius ūgliaus. Neleiskite jiems išaugti ilgesniems nei 3–5 cm. Agurkų ūgliaus, pasak patyrusių augintojų, geriau ne visus išlaužti, o tik nugnybtį galus. Neper-sistenkite ir šalindami lapus – po augančiaisiais vaisiais būtina palikti bent du lapus, jie gyvybiškai svarbūs. Šalinkite lapus dizenfekuotu ir aštrių sekatoriumi, palikdami kelių cm stiebelį. Taip nebus rizikos išsimesti pupulinui, o galiukai patys nudžius ir nukris.

Palikti vieną ar du pomidorų stiebus – amžina augintojų diskusija. Išméginkite patys, stebékite ir augala, kaip jis linkės formuotis.

Purenti, purenti ir dar kartą purenti – štai ta auksinė daržininko taisykla, kuri visada atneša naudą. Purenkite dirvą pradžiūvus po lie-taus ar pradėjus dygti piktžolėms, jų tikrai didelė dalis žus purenkite pa-sirodžius pirmiesiems daigeliams. Tik augmenijos lapams subuojus ir uždengus visiškai dirvos paviršių šio darbo neberekia.

Birželis tikrai dar ne atostogos daržininkui – nepamirškite laiku tręsti, stebeti dirvos drėgnumą ir laiku laistyti, saugokite savo daržo valdas nuo kenkėjų.

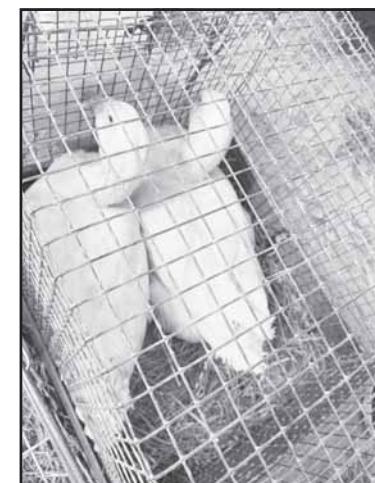
Gyvenimas

Prienų turguje

„Birželį lietus artėja tada, kai pienas melžiant putoja arba lašiniai rasoja...“

Tik prasidėjus vasarai, rodos, dar daug turime laiko pasidžiaugti ilgiausiomis dienomis, šviesiausiomis naktimis. Bet laikas turi savo kainą, todėl, matyt, labai svarbu jį brangiinti. Birželį ir kaimuose darbai darbus veja, gamta tiesiog ragina spēriau suktis. Ne vieną naktį dirvos paviršių dar vis puošė šalnos, ne rasos karoliai. Augintojai tikino, kad, kiek galėjo, derlių dengė nuo šalnų. Moteris pasibėdavojo, kad pajuodo jau nemaži moliūgų lapeliai, nors ir šienu buvo šiek tiek užmesti. Todėl ši ryta dar pirkо jų ir kitokių sėklų.

Džiaugėsi, kad į turgų atvyko truputį po devintos valandos ir pas vieną prekeivę dar surado šviežio karvutės pieno ir grietinėlės, pastaroji labai tiks gaminant plaktą grietinėlę su švieziomis braškėmis. Litras pieno kainavo eurų, kilogramas sviesto – 12 eurus, litras grietinės kainavo 5–6 eurus, kilogramas varškės – 4–6 eurus, varškės sūrio kilogramas – 5–6 eurus. Ožkos pieno sūrio kilogramas kainavo 25 eurus. Už dešimt anties kiaušinių praše 4,50 euro, vištos – 2,50 euro. Bitininkai šviežio medaus pusės litro stiklainių siūlė už penkis eurus, ir pirkėjų netrūko vi-sur, kur buvo prekiaujama medumi. Už keturis eurus septynių šimtų gramų medaus pirkėsvyras paragino ir pažiūrėti prieš saulę į stiklainiuko vidų. Pasiūliau parodyti tikriems bitininkams, mat ten, kur pirko, prekeivę turėjo keletą stiklainių, o stiklainio turinys išties buvo įdomus, kaip ir, neva, pasak prekeivės, šviežio medaus kaina. Taigi turguje vyksta išprastas gyvenimas. Tik, kaip prasitaria, paprašydami neminėti, beje, jau ne vienas prekeivis, kad „esu rakis čia, Prienų turguje“, kaip ir lūdina, ir sunku patikėti, kad dėl konkuren-cijos ne tik didesniais, brangesniais produktais, bet ir daržovėmis vyksta

filė – 8,50 euro, skumbrės sauso sū-dymo – 7,70 euro, šaldytų lašišų papilvių – 3,90 euro, lašišų filė ga-baliukų – 13,90 euro, jūros lydekos kepinių – 4,90 euro, jūros lydekos sauso šaldymo – 8 eurus, krevečių su kiautu – 5,90 euro.

Ūkininkai buvo išsirikiavę ipras-tai savose vietose. Centnerį kviečių pardavė už 12–13 euru. Buvo galima kilogramais pirkti grikių, kitų mišinių, ypač žalinimui, ko reikalauja ir ES. Vienas ūkininkas tikino, kad duonos parduotuveje neperka, kepa daug ką iš paties auginamų grikių, valgo daug bulvių. Nes ar verta tiketi, kad visi laikosi ES reikalavimų, ne-purškia raundapo ir kad išties ekologiniai ūkių yra tikrai ekologiniai, tai, sako, matyt tas pats, kas prekybos centruose tikėti ant prekių uždėtais lipdukais su ženklu „ekologinis“. Tačiau nejaugi gali taip lietuvių ap-gaudinėti vieni kitus, nors nesenai buvo viešai skelbiama apie įvežtą ne-mažą kiekį aštuonerių metų senumo jautienos... Čia pat kalbai pasiskus apie kokybę, vienas pirkėjas tik šyp-telejo ir pasakojo, kaip jam tarnaujant armijoje mėsos konservų déžutės, kurios „skaičiavo“ dar daugiau metų, laikomas buvo kažkokiamie aliejuje, jos nerūdydavo, o valgė visi, atitar-navo sovietinėje armijoje, kur, sako, igavo ir patirčių, ir proto, bet ir užsi-grūdino įvairiapusiai.

„Prienų turguje naujų drabužių didesnis pasirinkimas nei Aleksoto turguje“, – pastebėjo dvi moterys ir nutarė atvykti dažniau. Gyvename turtingame laike, kai begalė pigių ir begalė brangių pasirinkimų. Oką at-sirinkti – nuspresti turime tik patys...

Aktuali informacija

PR Siekiant AKM likvidavimo metu patirtų nuostolių atlyginimo privaloma apie AKM įtarimą pranešti veterinarijos gydytojui

Laukinėje gamtoje afrikinio kiaulių maro (AKM) atvejai jau apėmė daugiau nei pusę Lietuvos teritorijos. Kaip visais praėjusiais metais, taip ir šiemet, atėjus šiltajam metų laikui, virusas ima kelti didžiulę grėsmę auginamų kiaulių sveikatai. VMVT specialistai pastebi, kad šiltuoju metų laiku dažnas ūkininkas kiaules pradeda šerti šviežia žole, kuri gali būti vienas iš rizikos veiksniių AKM virusui patekti į kiaulių laikymo vietą.

„Šernų judėjimo sukonto liuoti yra neįmanoma. Jie yra naktiniai gyvūnai, kurie maitinasi ir miškuose ir pievose, pasėliuose, soduose, daržuose, todėl yra labai didelė tikimybė, kad sergentys AKM šernai naktimis gali apsilankytį ir netoli kiaulių ūkių bei paskleisti virusą ant žolės ir kitų augalų. Primygintai prašome nešerti kiaulių šviežią žole. Žolę galima duoti tik tokiu atveju, jeigu ji yra pilnai nuplykta karštu vandeniu“, – primena Skubios veiklos skyriaus vyriausiasis veterinarijos gydytojas-valstybinis inspektorius Vaidas Jonušaitis.

Kiaulių augintojai gali apsaugoti savo laikomas kiaules nuo AKM,

tereikia laikytis minimalios higienos ir disciplinos:

- Patenkant į kiaulių laikymo patalpas, naudoti atskirą avalynę ir rūbus. Tai gali būti įspūriami guminukai ar atskiri darbo drabužiai.
- Griežtai apraboti kitų asmenų patekimą pas kiaules.
- Laikyti kiaules uždarose patalpose.
- Patalpas apsaugoti nuo vabzdžių patekimo, įrengiant tinklelius ant langų.
- Ir kaip anksčiau buvo minima, nešerti neapdorota karščiu žole ir virtuvės atliekomis.

Pastebejus kiaulių elgsenos pa-

sikeitimus, tokius, kaip apatišumas,

situacija Lietuvoje. Šiemet afrikinio kiaulių maro virusas nustatytas 16 rajonų savivaldybių 79 vietose 168 šernams: Jurbarko, Kalvarijos, Kelmės, Klaipėdos, Pagėgių, Plungės, Raseinių, Rietavo, Salčininkų, Šilalės, Šilutės, Tauragės, Telšių, Traukų, Ukmergės, Varėnos.

Ypač daug žalos virusas praėjusiais metais pridarė Kazlų rūdos, Šakių, Vilkaviškio rajono savivaldybėse. Ir kiaulių ūkiuose, ir laukinėje faunoje.

Daugiau patarimų apie biosau-gą: <https://vmvt.lt/gvunu-sveikata-ir-gerove/gvunu-sveikata/gvunu-ligos/afrikinis-kiaulių-maras/svarbu-zinoti>

AB Birštono sanatorija „Versmė“ skelbia negyvenamų patalpų, adresu: B. Sruogos g. 6, tinkamų komercinei veiklai, nuomas konkursą. Išnuomojamos 2 patalpos:

1. 8 m² patalpa – įrengti mini parduotuvei (besigydančių ir besiilsinčių asmenų poreikiams tenkinti reikalingomis prekėmis). Pradinė nuomas kaina 30 Eur/m² mėnesiui.

2. 52 m² patalpa su lauko terasa – ledainei, vaistinei, parduotuvei, ar kitoms panašioms veikloms, kurios būtų paklausios sanatorijos ir miesto svečiams. Pradinė nuomas kaina 12 Eur/m² mėnesiui.

Dėl patalpų apžiūros ir papildomos informacijos kreiptis tel. +370 652 80 389.

PR Būkite atsargūs: plinta melagingos žinutės, siunčiamos „Sodros“ vardu

Gyventojai gauna SMS žinutes, siunčiamas „Sodros“ vardu. Sulaukus įtartino pranešimo, svarbu nespausti jokių tame pateikiamų nuorodų. Visą asmeninę su valstybiniu socialiniu draudimu susijusią informaciją galima pasitikrinti prisijungus prie „Sodros“ paskyros www.sodra.lt/gyventojui.

Žinutės 15:35

+48506593125

Del nesumoketu menesinio socialinio draudimo mokesčiu nuskaičiavome dali pinigu iš jusu saskaitos. Prisijunkite cia: <https://sodra.lt-gyventojai.net>.

Melagingose žinutėse, siunčiamose iš užsienio šalių telefono numerių, pranešama apie neva susidariusių gavėjo valstybiniu socialiniu draudimo skolą ir nuo saskaitos nuskaičiuotus pinigus. Žemiau pateikiama fiktyvi nuoroda, kuri nukreipia į sukcijų puslapį <http://sodra.lt-gyventojai.net>.

Svarbu prisiminti, kad „Sodros“ interneto svetainės adresas – www.sodra.lt. Jei nuoroda baigiasi .net, .com, .eu, .info, arba nuorodoje yra brūkšnis – tai sukcijų siunčiamą žinutę. „Sodra“ nesiunčia SMS žinučių iš kitų šalių numerių.

„Sodra“ taip pat nesiunčia pranešimų asmeninės gyventojų informacijos, susijusios su įmokų

mokejimu ar kita duomenimis.

Officialūs „Sodros“ el. pašto adresai baigiasi galinė @sodra.lt. Bet kuris „Sodros“ į elektroninį paštą ar telefoną atsiųstas pranešimas taip pat atsiduria ir asmeninėje „Sodros“ paskyroje <https://gyventojai.sodra.lt/> arba <https://draudejai.sodra.lt/>. Prie paskyrų jungiamasi saugiu ryšiu, naudojantis elektroninio parašo, elektroninės bankininkystės priemonėmis.

„Sodra“ ragina gyventojus likti atidiems ir pastebėjus įtartiną informaciją į pasitikrinti. Taip pat kviečiame apie tokius ar panašius bandymus sukčiauti pranešti „Sodrai“ el. paštu info@sodra.lt.

vyras (gim. 1983 m.), vairuodamas automobilį „Opel Vivaro“, pirmniais duomenimis, važiuodamas atbuline eiga, nepastebėjo ir partrenkė kelkraščiu įėjusią pėsciąja (gim. 1933 m.). Nukentejusio išsvežta į gydymo įstaigą.

Rasti kūnai

Birželio 3 d. apie 10 val. 45 min. Prienu r., Bagrėno k. esančioje miško teritorijoje, rastas vyro (gim. 1939 m.) kūnas. Jis buvo ieškomas kaip dingęs nuo gegužės 30 d.

Birželio 4 d. apie 18 val. 31 min. Prienuose, Beržyno g., nuosavo namo rūsio patalpoje, rastas mirusio vyro (gim. 1963 m.) kūnas. Šalia kūno rastas ir paimitas teisėtais laikomas 9 mm kalibro pistoletas „Glock 19“. Itariama, kad vyras mirtinai susižalojo pats. Pradėtas ikiteisininis tyrimas mirties priežasciai nustatytin.

Vairavo neblaivus

Birželio 3 d. apie 18 val. 55 min. Prienu r., Naujosios Ūtos sen., Vartų k. ribose, sustabdžius traktorių „MASSEY FERGUSON“, paaiškėjo, kad jis vairavo neblaivus (2.31 prom. alkoholio) vyras (gim. 1978 m.). Išykis tiriamas.

Parengta pagal Alytaus AVPK pirminę informaciją

Gyvenimas

SIŪLO DARBA

Viešbučiui-restoranui Birštone reikalinga:

- * ūkvedys – dirbtis puose etato;
  - * indų plovėja (-as);
  - * picų kepėja (-as).
- CV galima siųsti el. paštu: pusynebirstone@gmail.com
Tel. +370 698 46 063

Įmonėje reikalingi darbuotojai:

Pagalbinis darbininkas. Atlyginimas į rankas nuo 800 iki 1100 Eur. Operatorius mašinistas briketų ir granulių cehuose. Atlyginimas į rankas nuo 1100 iki 1500 Eur.

Sargas-kūrikinas. Atlyginimas į rankas nuo 700 iki 800 Eur. Jei susidomėjote, galite su mumis susisiekti: tel. +370 698 46 063, el. paštu: strieliucentpjuve@gmail.com arba atvykti į vietą pokalbiui, adresu: Liepų g. 91, Strielčių k., Prienų r.

PERKA

Gyvuliai, gyvūnai

Įmonė **brangiai perka** galvijus, atsiskaito iš karto. Išsivežame.

Tel.: 8 686 54 826, 8 684 40 534.

Įmonė **perka** galvijus geromis kainomis. Tel. 8 613 79 515.

PERKA GALVIJUS

KARVES, TELYČIAS, BULIUS

PAGAL SKERDENAS ARBA GYVA SVORI.

SVERIA, MOKA IŠ KARTO, PAIMA PATYS.

Tel.: (8-614)93124

UAB Suvalkijos veršeliai
brangiai perka veršelius.
Tel. 8 634 23 551.

PARDUODA

Kietas kuras

Parduoda MALKAS, supjautas kaledėlis, rastukais. Skubiai, nemojamai pristato jums patogiu laiku.

Tel. 8 672 51 171.

Parduodu sausas, kapotas malkas, laikomas po stogu, vežame ir mažais kiekiais. Medinius lauko tualetus, pavésines. Išrašome saskaitas.

Tel. 8 648 61 061.

Ivairios prekės

Parduodami nauji šaldytuvai ir šaldikliai „Snaigė“. **Pavasarinės nuolaidos ir garantija 5 metų.** Pristatymas į namus nemokamas. Tel. 8 675 50 466.

Naminiai sviestiniai šakociai, grybukai, karameliniai ir šokoladiniai „tinginėliai“ – tik iš natūralių lietuviškų produktų, pagal senolių receptą. Svoris nuo 100 g iki 5 kg. Siunčiame į Lietuvos miestus ir užsienio šalis. Tel. 8 650 43 159.

Lauros kepyklele. (Adresas: Revuonos g. 48, Prienai). Ūkininkas **parduoda** ivairius grūdus ir žoles. Juos malai, traiško ir granuliuoja. Tel. 8 685 60 452.

Parduoda kultivatorių, trijų korpusų plūgą, grėblį-vartytuvą, komplektą ne glazūruotų koklių. Tel. 8 607 42 609.

Nebrangiai parduodama Delaval firmos karvių melžimo sistema 84 vietooms, 1500 litrų automatinis plovimas pieno šaldytuvas. 300 litrų pieno šaldytuvas. Grotelin transporteris, 6 vnt. karvių. Melžimo aparatai /Milkmaster/, karvių atitvarai, girdyklos, siurbliai, 2 talpos po 5 kubus kurui laikyti. Kaina – sutartinė. Teirautis tel. 8 612 12 353.

Parduoda VW Golf tvarkingus lietus ratlankius su vasarinėmis R13 padangomis. Tel. 8 650 73 095.

Parduoda kultivatorių, trijų korpusų plūgą, grėblį-vartytuvą, komplektą ne glazūruotų koklių. Tel. 8 607 42 609.

PARDUODAME MIN. TRĀŠAS:

Azoto: Amonio salietra (N 34,4%, maišas 50 kg, Lietuva) – 30,00 Eur.

Amonio salietra didmaišiais (N 34,4%, maišas 500 kg, Lietuva) – 270,00 Eur. **Kalcio salietra didmaišiais** (N 27%, maišas 500 kg, Lietuva) – 245,00 Eur. **Amonio sulfatas** (N 22%; S 24%, maišas 25 kg, Lenkija) – 12,00 Eur.

Kompleksinės (NPK): Javams (prieš sėjā), pievoms, bulvėms:

Polifoska 6 NPK (S) 6-20-30 (7) maišas 50 kg, Lenkija – 52,00 Eur.

Polifoska 8 NPK (S) 8-24-24 (9) maišas 50 kg, Lenkija – 52,50 Eur.

Bontar NPK (CaMgS) 3-9-15-(5-4-30) maišas 25 kg, Lenkija – 19,00 Eur.

Potafoska NPK 4-13-12 maišas 50 kg, Lenkija – 32,00 Eur.

Priklausomai nuo kiekio, pristatome į vietą. **Skaminti tel. 8 640 61 474.**

Parduoda: pašarams makaronus, avižinius drībsnius (100 kg/25 Eur). Tel. 8 686 93 410.

2023 m. birželio 7 d.

PASLAUGOS

Pilnas pamatų įrengimas (nustumdymas, polių gręžimas, rostverkas, armatūros karkasai, apšiltinimas ir užpilimas). Tel. 8 620 85350.

Betonavimo, mūrinimo ir grovimo darbai. Tvorų montavimas. Tel. 8 600 96 399.

DURYS – PER 3 DIENAS!

ŽMONIŠKOMIS KAINOMIS*

Gaminu duris – ypatingai šiltas, saugias nuosaviems namams, ūkiniams pastatams ir rūsiams. Tel. 8 653 93 193.

Kaminų įdėklai: gaminimas, montavimas. Kaminų valymas.

Tel. 8 645 87 304.

Nebrangiai atvežame sijotą kokybišką juodžemį, maišytą su kompostu. Vežamas kiekis – nuo 4 iki 10 kub.m.

Tel. 8 609 66 753.

Dažome medinius, fasadinius namus bei stogus savo ir užsakovo medžiagomis. PATIRTIS. KOKYBĖ.

Tel. 8 636 94394.

VISI SANTECHNIKOS DARBAI: šildymo, vandentiekio, kanalizacijos, dujinių, vanduo-oras, kieto kuro katilinių įrengimas. Komplektuojame kokybiškas santechnikos medžiagas su nuolaidomis. Tel. 8 640 39 204.

Šalčio meistrai taiso: šaldytuvus, šaldiklius, skalbimo mašinas. Atliktam darbui suteikiama garantija.

Tel. 8 622 02 208.

Pjauname žolę, medžius, krūmus, genējame gyvatvorus. Genējame aukštapjovę. Pjauname avarinius medžius prie pastatų. Tvarkome apleistus sklypus, griauname pastatus. Tel. 8 670 18 048.

Stogų fasadų, trinkelų plovimas atnaujinimas, dažymas.

Tel. 8 631 91 211.

SIENŲ ŠILTINIMAS

1m² kaina nuo 1,40 Eur

Tel. 8 675 7 73 23

transliacija
13:30 Pakvaišė dėl grožio (21)
14:00 Jūs rimbai? (40)
14:30 Atrask Latviją su Gabriele ir Sauliumi (1)
15:00 Orijaus atostogos Lietuvoje (1)
16:00 Ūkininko Petro dienoraštis (3)
16:30 Ūkininko Petro dienoraštis (4)
17:00 Egzotiniai keliai.
17:30 Egzotiniai keliai.
18:00 Kasdienybės herojai
19:00 Ką žmonės dirba visą dieną (19)
19:30 Savaitės kriminalai su Jau-niumi Matoniū
20:00 Skaičiai istorijoje (13)
21:00 Skaičiai istorijoje (14)
22:00 Kriminalinė Lietuvos zona su D. Dargiu
22:30 Jėga ir Kenoloto
22:33 Kriminalinė Lietuvos zona su D. Dargiu
23:00 Misija ūkis (11)
23:30 Receptų receptai (39)
10:00 Šiandien kimba (40)
13:00 Pas Edita
13:30 Kasdienybės herojai
19:00 Orijaus kelionių archyvai.
20:00 Orijaus kelionių archyvai.
21:00 Automobilis už 0 Eur (113)
21:30 Savaitės kriminalai su Jauniumi Matoniū
22:30 Ūkininko Petro dienoraštis (2)
23:00 Ūkininko Petro dienoraštis (1)
23:30 Egzotiniai keliai.
17:30 Egzotiniai keliai.
17:55 Kenoloto
18:00 Orijaus kelionių archyvai.
18:30 Orijaus kelionių archyvai.
19:00 Orijaus kelionių archyvai.
19:30 Sekmadienio Šv. Mišių

Delfi TV

programa
2023.06.08-2023.06.11

KETVIRTDIENIS
06:00 TIESIOGIAI UKRAINOS ŽINIOS „UKRAINA 24“
07:00 Delfi diena. Svarbiausių įvykių apžvalga (k)
08:30 Egzotiniai keliai
09:00 Alfo didysis šou (34)
10:00 Orijaus kelionės
11:00 Delfi rytas
11:55 Kenoloto
12:00 Feigino pokalbiai
13:0

„Poezijos pavasaris“ neaplenkė ir Šilavoto Davatkyno

Dvi savaites po Lietuvą skrajojusi „Poezijos pavasario“ festivalio paukštė gegužės 27-osios saulėtą popietę kartu su būreliu poetų: Indre Valantinaite, Doris Kareva iš Estijos, Dainumi Dirgėla, vedinu dukryte Marcele, Viktoru Rudžiansku, aktore Virginija Kochanskyte nutūpė į daillinkės Aušros Andziulytės tapbos paveikslais išpuoštą, alyvų, darželio gėlių kvapą, paukščių čiulbesio kūpiną Šilavoto Davatkyną.

Susitikti su poetais, pasiklausyti jų kūrybos susirinko gausus būrys poezijos gerbėjų. Susitikimą pradėjusi Šilavoto Davatkyno bendruomenės ir asociacijos vadovė Viktorija Bilevičienė pasidžiaugė, kad „Poezijos pavasaris“ labai laukiamas vienos gyventojų ir čia vyksta jau sepi-

D. Dirgėla su dukrele, V. Rudžianskas, V. Kochanskytė, D. Kareva, I. Valentinaitė, V. Trakymas.

tynioliktą kartą. Ji taip pat priminė, kad Lietuvoje ši poezijos šventė rengiama nuo 1965-ųjų. Jos sumanytojas ir pirmasis laureatas – mūsų poetas **Justinas Marcinkevičius**. „Poezijos pavasario“ laureatai yra tapę dar trys iš mūsų krašto kilę poetai: **Donaldas Kajokas** (1994 m.), **Gintautas Dabrišius** (2005 m.), **Zita Mažeikaitė**

V. Bilevičienė su broliu tapytoju Petru Lincevičiumi.

I. Marčiukaitė.

(2009 m.). Šiemet laurai atiteko **Ju-liui Kelerui**.

Šventę vedusi ir kūrybą skaityti kvietusি D. Karevą, D. Dirgėlą, V. Rudžianską, I. Valentinaitė pasidalino is savo eilėmis. Lyriškai skambėjo **Vytauto Trakymo** dainuoja poeziija, nuotaikingai poetų posmus deklamavo V. Kochanskytė. Davatkyno šeimininkės **Danguolės Marijos Linkevičienės** padrásinta savo eileraščius pakilo paskaityti ir Naujajame Klebiškyje gyvenanti gydytoja **Ineta Marčiukaitė**. Jai audringuojant susirinkusieji nepagailėjo...

Dar taip nebuvu, kad „Poezijos pavasario“ dalyviai iš Davatkyno išvykti be dovanų. Šikart Danguolė visiems įteikė po kvepiantį bijūno žiedą ir rytę poeto G. Dabrišiaus išsukto medaus.

Tad štai kodėl jo nebuvu šventėje, nors afiše raše, kad bus...

Onutė Valkauskiénė

Nuotraukos autorės

Praėjusį ketvirtadienį Prienų Laisvės aikštėje šurmuliavo gausus būrys jaunimo. Čia, minint Tarptautinę vaikų gynimo dieną ir artėjančią Tėvo dieną, vyko rajoninis vaikų ir jaunimo dainų ir šokių festivalis „Su vėjeliu“.

Festivalyje dalyvavo gausus būrys jaunųjų atlikėjų iš Prienų rajono ugdymo įstaigų, Prienų ir Birštono meno mokyklų. Jaunuosis atlikėjus sveikino: Prienų rajono savivaldybės vicemerės **Laimutė Jančiukienė** ir **Jūratė Zailskienė**, Švietimo ir sporto skyriaus vyriausioji specialistė **Virginija Zujienė** bei laikinai Prienų meno mokyklos direktorės pareigas einanti **Danutė Stankovičienė**.

Susirinko gausus būrys poezijos gerbėjų.

Vytauto Didžiojo universiteto ir Jiezno gimnazijos draugystės tėiasi

Prasminga Kauno Vytauto Didžiojo universiteto ir Jiezno gimnazijos draugystė prasidėjo 2018 metais, kai šios ugdymo įstaigos pasirašė bendradarbiavimo sutartį.

Baigiantis mokslo metams, tėsdami ilgalaikį projektą „Jiezno kraštas: laikas ir žmonės“, grupė gimnazijos I-III klasių gimnazistų, vadovaujama mokytojų N. Aleškevičienės ir A. Jusienės, lankėsi VDU lituanistikos katedroje, su kurios veikla ir erdvėmis juos nuoširdžiai supažindino iš Jiezno kilusi prof. dr. Irena Buckley. VDU Bo-

tanikos sodo turtais mūsų gimnazistams mielai aprodė pats jo direktorius Nerijus Jurkonis, iргi mūsų krašties. Istorijos mokytoja Nijolė Aleškevičienė

**UAB „TAUROLIS“
BRANGIAI PERKA
Bulius, telyčias, karves.
Atiskaitome iš karto. Mokame 6 ir 21 proc. Vėžame į Lenkiją.
Tel. 8 687 73 691**

**Aukščiausios rūšies
pavasarinėmis kainomis**
Akmenų anglis – palaida ir fasuota.
Pjuvenų briquetai – beržo, uosio.
Durpių briquetai – didmaišiuose.
Medžio ir durpių granulės – fasuotos.
Atvežame.
GRASTA Tel. 8 687 36216
Kęstučio g. 97, Prienai

**„Gyvenimas“ –
laikraštis
Jums ir apie Jus!**

Gyvenimas

REDAKCIJOS ADRESAS:
Kauno g. 19 A, LT - 59147 Prienai.
El.paštas: info@gyvenimas.info

Leidžia UAB „GYVENIMAS“ (SL 066).
Laikraštis įkurtas 1946 m. gruodžio 7 d.

Redaktorė Ramutė Simukauskaitė

Redakcija: Redaktorė Ramutė Simukauskaitė - VERSLAS, ŽEMĖS ŪKIS (60523, ramute@gyvenimas.info); SOCIALINĖS PROBLEMOSES, ŠVIETIMAS, MEDICINA, TEISÉSAUGA, PASLAUGOS: Dalė Lazauskienė, redaktorės pavaduotoja (60014, dale@gyvenimas.info); APLINKOSAUGA, NEVYRIAUSYBINĖS ORGANIZACIJOS, KULTŪRA, SPORTAS: Rimantė Jančauskaitė, apžvalgininkė (60012, rimante@gyvenimas.info); KOREKTŪRA: Ona Ališauskienė (60015); BUHALTERIJA, SKELBIMAI: Ona Lodienė, Zina Lankevičienė (tel./faksas 60012, zina@gyvenimas.info); kompiuterininkai (maketas@gyvenimas.info). Mob. tel. 8 605 19 327.

Redakcijos nuomonė nebutinai sutampa su laiškų autoriių nuomonėmis. Už skelbimų turinį neatsakome.

SPAUDOS,
RADIO IR
TELEVIZIJOS
REMIMO
FONDAS

remia rubrikas
„Koks tu ir aš –
tokia Lietuva“ ir
„Tai, kas
išaugina...“

Laikraštis išeina trečiadieniais ir šeštadieniais.
Ofsetinė spauda. Apimtis – 2 spaudos lankai.
Indeksas 67283. Tiražas: trečiadieniais – 1400 egz., šeštadieniais – 1750 egz.
Rinko, maketavo UAB „Gyvenimas“.

Spaudė UAB „Alytaus Spaustuvė“, Seirijų g. 17,
tel. (8 315) 73786.

ALYTAUS SPAUSTUVĖ